

Biografisk text från 1882

Generalen
Giuseppe
Garibaldi

Biografi:

Generalen Guiseppe Garibaldi.

Återutgivning av text från 1882

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-597-9

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om en av de mest inflytelsesrika personerna i 1800-talets Europa.

I början av seklet bestod Italien av ett stort antal små kunga- och hertigdömen. Generalen Guiseppe Garibaldi kämpade för att ena Italien och trots att hans försök till väpnade revolter misslyckades så levde tanken kvar. År 1861 skapades ett statsförbund och republiken Italien bildades.

Den här texten publicerades ursprungligen den 9 juli år 1882 i tidskriften "Illustrerad Familj-Journal" med rubriken "Guiseppe Garibaldi".

Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

Biografi: Guiseppe Garibaldi

Den här texten publicerades ursprungligen den 9 juli år 1882 i tidskriften "Illustrerad Familj-Journal" med rubriken "Guiseppe Garibaldi". Texten publicerades anonymt.

Med den italienske folkhjelten Garibaldi, som den 2:dre sistlidne juni gästades af döden i sitt klipphem Capre-ra, har en af de märkvärdigaste personligheter i vårt århundrade tillslutit sina ögon. Allt i hans lif, till och med hans gestalt, hade en anstrykning af romantik. Man skulle kunnat kalla hans lif en äfventyrares, om han icke alltid varit omgifven af en gloria af sann, oegennyttig fäderneslands- och frihetskärlek. Hans försvar af Rom 1849 och de ett tusendes tåg till Sicilien äro gerningar, som tillhöra världshistorien. Hans individuella belägenhet och hans brist på det erforderliga för att rätt föra ett krig, satte sig upp mot den regelmäs-siga krigskonstens fordringar, men i sin helhet visade hans militära geni och hans personliga tapperhet sig så mycket mera lysande. Genom Italiens enhet har han förskaffat sig en odödlig förtjenst. Vid genomförandet af den nationela idéen, åt i hvilken han hängaf sig med den mest brinnande hänförelse, har han ådagalagt lika mycken verk-

ningskraft, som uthållighet, oegennyttia och redlig sträfvan. Härtill kommer ännu hans yttre, hvilket var såsom skapadt till att, i förening med de omtalade egenskaperna, ge honom denna märkvärdiga makt öfver sinnena, hvaraf han hela sitt lif var i besittning. Deremot saknade han politisk insigt och klarhet i åskådningen, och derifrån kommo de misstag, som sedan kastade en lätt skugga öfver den lysande bilden. Guiseppe Garibaldi var född i Nizza den 4:de juli 1807. Redan tidigt visade han förträffliga anlag, djerfhet och äregirighet. Den ständiga åsynen af hafvet väckte gossens håg för sjölifvet; han inträdde i handelsmarinen och 1833 i den sardinska krigsflottans tjenst; men tanken om Italiens enhet, som redan på den tiden bodde i honom, dref honom öfver bland de sammansvurnes leder. Efter det dessa planer fingo ett sorgligt slut genom savoyertåget 1834, måste äfven Garibaldi fly. Från Genua gick han öfver Nizza och Draguignan till Marseille, gaf först undervisning der och gjorde derifrån några sjöresor, bland andra som officer på en fregatt, som beyen af Tunis hade köpt af Frankrike. År 1836 reste han till Sydamerika, der han i de strider som utkämpades fick tillfälle till vapenbragd, och fick snart rykte som en fruktad partigångare. Här gifte sig Garibaldi med den mycket omtalade Anita, en modig qvinna, som icke sällan under fälttåget tjenstgjorde som hans adjutant. Rörelsen 1848 kallade den djerfve anföraren för friskarorna tillbaka till Italien. Skeppet "La Esperanze" bar honom och ett antal vapenbröder till hemmets kust. Garibaldi stälde sig först till Carl Alberts och hans ministrars disposition, men rönte här ett kallt emottagande. Han blef nu af Majlands försvarskomité anförtrodd befålet öfver en kår frivilliga, men oakadt han från och till hade lycka med sig, förmådde han dock icke länge att sammanhålla hvad han föresatt sig. Efter påfvens flykt träd-

de Garibaldi i tjänst hos den provisoriska regeringen i Rom.

På hans andragande följde förkunnandet af republiken. Den 30:de april 1849 slog han fransmännen vid Roms portar och den 9:de och 19:de maj neapolitanarne vid Palestrinor och Viltetri och försvarade i trettio dagar det obefästa Rom emot fransmännen. Hans tåg mot nordnorden strandade mot Österrikes öfvermakt. I San Marino upplöste han sin kår och flydde till Ravenna, der han hade den olyckan att se sin hustru ryckas bort af dödens armar. Han blef på den sardinska regeringens befallning arresterad, men fick lof att välja mellan fängelse eller landsflykt. Nu tillbragte han några år i New-York och Peru. År 1854 återvände han till Italien, der han köpte sig den egendom på Caprera, som sedan skulle bli hans hvilohamn. År 1859 utbytte han åter plögen emot svärdet. I spetsen för alpjägarne slog Garibaldi österrikarne vid Varese och San Fermo och drog, dumdrigt nog, framför hufvudarméen. Detta krigståg gjorde ett hastigt slut på Vिलाfranca-freden.

Händelserna på Sicilien kallade honom till nya vapenbragder. Med ett tusen stridskamrater landade han den 11:te maj 1861 i Marsala och trängde efter en hård strid in i Palermo. Fäktningen vid Milazzo hade till följd att ön gaf sig, hvarefter Garibaldi reste med kvarlevorna af sitt manskap till Calabrien. Den 7:de september s. å. höll den segerkrönte diktatorn sitt intåg i Neapel. Under samma tid ryckte äfven den sardinska arméen från norr genom kyrkstaten in på neapolitanskt område. Efter det befolkningen helsat Viktor Emanuel som kung af Italien, drog sig den nyss så mäktige diktatorn öfver Båda Sicilierna åter tillbaka till sin klippö.

Från denna stund var Roms befrielse och dess upphöjande till hufvudstad hans ständiga tanke; men det skulle dock icke bli honom

förunnadt att utföra detta verk. Vid Aspromonte svek honom lyckan (den 29:de augusti 1862) och han blef farligt sårad; men han deltog dock i krigen 1866—67 och hjälpte 1870 fransmännen i kriget mot tyskarne.

Garibaldi's död skall i hela Italien bli betraktad som en national-sorg och skall väcka deltagande öfvertflit i verlden, dit Guiseppe Garibaldi's namn trängt sig.

Guiseppe Garibaldi. Född i Nizza den 4:de Juli 1807. Död på Caprera den 2:dre Juni 1882.

Viktiga ord och personer

Bej.

En furstetitel som användes länge inom det Osmanska riket. Från och med 1800-talet har titeln mer och mer blivit en allmän hederstitel, på turkiska motsvarar ordet "bej" i dag vår användning av ordet "herr". En äldre stavning av ordet är bey eller beyen.

Karl Albert av Sardinien.

[1798–1849] Hertig av Savoien och kung av Sardinien från 1831 tills sin död år 1849.

Majland.

Gammalt namn för staden Milano.

Nizza.

Äldre svensk stavning för franska staden Nice.

Partigångare.

Nedlåtande uttryck om en politiker eller partiman som är alltför okritisk eller ivrig.

Savoyertåget.

Ett misslyckat revolutionsförsök i januari-februari 1834 då ita-

lienarna Mazzini och Garibaldi försökte ta över makten i hertigdömet Savojen.

Villafranca-freden.

Ett fredsavtal som slöts den 11 juli 1859 i staden Villafranca di Verona i Italien. Avtalet slöts mellan Österrike och Frankrike och innebar att de båda rikena stöttade bildandet av en italiensk stat.

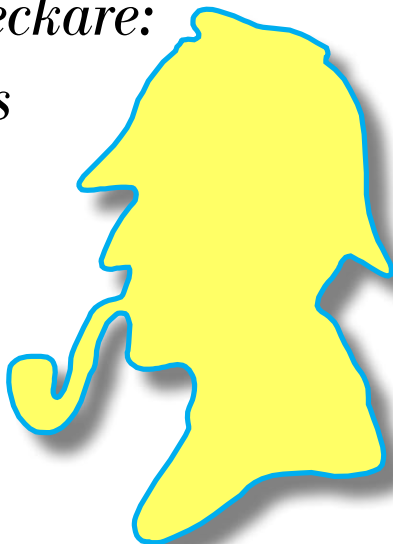
Viktor Emanuel.

[1820–1878] Kung över Sardinien 1849–1861 och kung över Italien från 1861 tills sin död 1878. Deltog i Sardiniens krig för att bli självständiga från Österrike. Var den förste kungen i det nybildade italienska riket.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carring*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se